

Lamokääpä

Grantickeporing
Skeletocutis chrysella

Uhanalaisuusluokka (IUCN): silmälläpidettävä (NT)

Luonnehdinta

Lamokääpä on alustanmyötäinen ja pieni, yleensä yksivuotinen kääpä. Itiöemä on saippuamainen, rustomainen tai vahamainen, kuivana kova. Nuoren itiöemän reunat ovat säikeiset, vanhan selvärajaiset. Ohuen reunuksen väri vaihtelee kosteuden muutosten mukaan valkoisesta vetisen harmahtavaan. Pillipinta on aluksi harmaanvalkoinen, vanhana ja kuivana keltainen. Kulmikkaita pillejä on yleensä 4–6 millimetrillä. Lamokääpä on riippuvainen kuusenkäävästä (*Phellinus chrysoloma*).

Elinympäristö ja levinneisyys

Lamokääpä kasvaa vain kuusenkäävän lahottamissa kuusissa, usein kuolleitten kuusenkääpien päällä. Kasvupaikat ovat vanhoissa korpimetsissä. Lamokääpä on hyvin harvinainen koko maassa.

Nykytila ja uhkatekijät

Lamokääpä on taantunut lahoppuun, vanhojen metsien ja kookkaiden, kuusenkäävän lahottamien puiden vähenemisen takia, ja ne uhkaavat kääpää edelleen. Lamokäävän nykyisistä tunnetuista kasvupaikoista on suojeltu puolet.

Hoitosuositukset

Lamokäävän esiintymispaikka tulisi rajata metsänkäsittelyn ulkopuolelle. Esiintymispaikalla ja sen läheisyydessä tulisi säästää maassa lahoavat kuusenrungot ja välttää avohakkuuta ja maanmuokkausta. Lamokäävän esiintymää voi tukea suojelemalla esiintymisalueen luonnontilaisia korpielinympäristöjä. Osa lamokäävän kasvupaikoista saattaa olla metsälain erityisen tärkeitä elinympäristöjä, joiden ominaispiirteiden muuttaminen esimerkiksi avohakkuilla on kielletty. Korpien vapaaehtoiseen suojeluun on mahdollista hakea rahoitusta METSO-ohjelman kautta.

Lähteet

Niemelä, T. 2005. Käävät, puiden sienet. Luonnontieteellinen keskusmu-
seo, Kasvimuseo, Helsinki. 319 s.

Kuva: Pekka Helo